

ЄСІНА ОЛЬГА, старший викладач кафедри економічної кібернети та інформаційних технологій

СІРОШТАН ЮЛІЯ, здобувач вищої освіти

Одеський національний економічний університет, м. Одеса

РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА АНАЛІТИКИ ДАНИХ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

Штучний інтелект та аналітика даних є ключовими технологіями, які змінюють бухгалтерський облік. Ці технології мають потенціал революціонізувати бухгалтерський облік, автоматизуючи рутинні завдання, підвищуючи точність і ефективність, а також розширюючи аналітичні можливості бухгалтерів.

Бухгалтерський облік відіграє важливу роль у кожному бізнесі. Він допомагає компаніям відстежувати фінансові операції, готувати звіти та приймати обґрунтовані рішення. Оскільки технології продовжують розвиватися, штучний інтелект (ШІ) та аналітика даних відіграють дедалі важливішу роль у бухгалтерському обліку [1].

Світ сучасних технологій доводить, що штучний інтелект має значний вплив на багато сфер людського життя.

Стратегія штучного інтелекту, операційна модель і надійна структура виконання відіграють важливу роль у забезпеченні роботи технології в інтересах організації. Зокрема, штучний інтелект здатен виконувати більшість рутинних завдань за короткий час і без помилок.

ШІ є потужною технологією, яка може бути використана для автоматизації рутинних бізнес-процесів, таких як обробка даних, обслуговування клієнтів та генерація звітів; оптимізації бізнес-процесів; прогнозування попиту на продукти або послуги; оптимізації запасів та планування виробництва; для відстежування виконання бізнес-процесів та автоматичного сповіщення про відхилення від стандартів; ідентифікації можливих ризиків та розробки стратегій їх управління; надання аналітичної підтримки у процесі прийняття стратегічних рішень тощо [2].

Як правило, більшість великих сучасних компаній впровадили такі інноваційні інформаційні технології. Штучний інтелект визначають як важливу технологію, що підтримує соціальне життя та економічну діяльність людей [3].

Фінансові та аналітичні компанії, аудиторські та бухгалтерські фірми є активними користувачами новітніх технологій для розрахунку та обробки різних типів інформації. Фінансові директори розглядають бухгалтерський облік як важливу сферу застосування рішень штучного інтелекту.

Згідно з результатами опитування щодо впровадження технологій штучного інтелекту серед фінансових директорів, 30% респондентів визначили фінансові функції та 39% - фінансове планування та аналіз як ключові сфери в бухгалтерському секторі, 37% - у секторі фінансових послуг, 50% - у державному та споживчому секторах [4].

Аудиторська фірма KPMG створила власний портфель інструментів

штучного інтелекту під назвою KPMG Ignite, щоб покращити бізнес-рішення, лізингові та інвестиційні операції на основі аналізу та набуття знань. Інший продукт штучного інтелекту, Call Centre Analytics Engine від KPMG, використовує нейролінгвістичне програмування для розробки моделей, які прогнозують майбутні події, перетворюють дзвінки клієнтів у неструктурований текст, редагують їх для визначення ключових слів, враховують настрої клієнтів і прогнозують майбутні тенденції GL.

PwC має програму штучного інтелекту під назвою GL.ai, яка не обмежується вибіркою, а може аналізувати великі обсяги даних для аналізу аудиторських звітних документів [3]. ERNST&YOUNG використовує більшість програм у таких сферах.

Документація, податкова діяльність, оренда та лізингові платежі. Також цікавими є проекти компанії з автоматизації рутинних завдань, використання комп'ютерного зору та застосування технології штучного інтелекту для моніторингу товарно-матеріальних цінностей безпосередньо за допомогою дрону в процесі аудиту [5].

Варто також зазначити, що на шляху впровадження штучного інтелекту існують певні виклики, серед яких: брак кваліфікованого персоналу з достатньою технічною грамотністю; недостатня кількість вихідних даних для роботи в оцифрованому середовищі; висока вартість використання можливостей штучного інтелекту для широкого кола працівників бізнесу; відсутність ясності щодо передбачуваних вигод від використання штучного інтелекту та забезпечення інформаційної безпеки для власників даних; проблеми інтеграції з існуючими інформаційними системами; складнощі щодо розуміння прийнятих алгоритмів у бухгалтерському процесі тощо.

Список використаних джерел:

1. Чен П.-Й., Чен Х.-Й. Штучний інтелект у бухгалтерському обліку: Систематичний огляд. (2021). *Journal of Information Systems*, 35(2), 233-272 с.
2. Єсіна О.Г. Цифрова трансформація бізнесу як інструмент формування конкурентних переваг. Інноваційні технології управління підприємством: монографія / За заг. ред. І.О. Кузнецової, О.С. Балабаш. Харків : Діса плюс, 2023. 200 с. (С. 137-157).
3. Кулинич М. Б., Матвійчук І. О., Сафарова А. Т., Герасименко Т. О. Діджиталізація обліку, аналізу та оподаткування в системі управління підприємством. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2021. № 64. С. 57–63.
4. Браун Т., Мерфі К. Штучний інтелект у бухгалтерському обліку: Огляд літератури та дослідницька програма. (2017). *Journal of Information Systems*, 31(2), 121-151 с.
5. Штучний інтелект у бухгалтерському обліку: сучасні тенденції та перспективи. (2023). *Бухгалтерський облік і аудит*, 1, 50-56 с.

